

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:		Felelős szerkesztő:	Kiadó laptulajdonos:	Egyesszám ára 4 fillér.
Helyben: Negyedévre . . .	3 korona.	Rudnyánszky Gyula	László József.	Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Egészévre . . .	12 "			Debrecen, Csapó-utca. Telefon 275.
Vidékre Negyedévre . . .	5 "			
Egészévre . . .	20 "			

ROSTA.

Ki ne ismerné a mesebeli három testvért, akik hajba kaptak apjuk örökségén. Boeskor, palást és ostor volt a hagyaték, mely azonban külön-külön fabatkát sem ért. De ha valaki lábára kötötte a boeskort, vállára vetette a palástot és megsuhintotta az ostort, hipp-hopp ott termett, ahol akart.

Melyiké legyen hát a kincs? ezen vészelt össze a három testvér.

Szakasztott ilyen a Kossuth-párt, a néppárt meg az ujpárt esete. Boeskor-palást-ostor a szövetség drága öröksége. De mit ér, ha csak együtt van beese a hárcnak! Ráncigálja is már egymást országszerte a három ideiglenes testvér.

És kerülgeti őket a disszidensek rókája, hogy — a mint a meséből is tudjuk — míg a három marakodó a hegyről versenyt fut az örökségért, ő felkaphassa a beeses jószágot és hirtelen elmondhassa: Hipp-hopp, ott legyek, ahol akarok! . . .

Csak az a baj, hogy a boeskor nagyon lyukas, a palást vedlett, az ostor pedig el van nyüve . . . a piros bársonyszék meg oly messze, ah! oly elérhetetlen messze van, tul az óperencián.

* * *

Az ijedős ember, ha sötétben botorkál, könnyen lát minden bokorban medvét.

Némely ellenzéki hazafiak egyebet se tesznek, mint ördögöt festegetnek a falra. Talán azért, hogy majd ha futásra kerül a sor és ők csapat-papot elfelejtve nyakukba kapják a lábukat, azzal mentegetőzhessenek, hogy — nagyon fekete volt az ördög!

Pestvármegye közgyűlésén tegnap ugyancsak leleplezték ezt a kisdéd ellenzéki játékot.

Felállott Krasznay Ferenc ellenzéki hős és a közelgő képviseléválasztások alkalmából arra kérte a főispánt és az alispánt, hogy a vármegye tisztviselőit ne engedjék erőszakoskodni. Beniczky Ferenc főispán és Beniczky Lajos alispán kijelentették, hogy erre a rémlátásra nincs semmi ok, mert a törvényben világosan körül van írva, mit szabad és mit nem a köztisztviselőnek tennie és Pestvármegye tisztikara a törvényt mindig becsülettel megtartotta.

A legérdekesebb volt pedig, hogy az ellenzék egyik főembere Gulner Gyula maga is a tisztikar védelmére kelt és kijelentette, hogy 1867 óta a vármegye egyetlen tisztviselője sem ment túl soha a törvényekben megengedett határokon.

* * *

Fogom a törököt, de nem ereszt el!

Ezt kiabálhatja szegény karesu bajszu Bánffy Dezső báró! Beleesett a szövetségbe, mint légy a tejföbe s most mér nem tud belöle kimenekülni, ha belefül is.

A derék báró kettőt képzelt. Elsőbben azt képzelte, hogy ő még most is miniszterelnök, mint a mikor azokat a híres Bánffy-választásokat csinálta. Azután meg azt képzelte, hogy a koalíció majd úgy fog táncolni, ahogyan ő füttyöl. És elhatározta, hogy osztogatni fogja a mandátumokat kedvelt hiveinek.

És most a szegény báró arra a keserves csalódásra ébredt, hogy a kis gömböc (az ellenzék mint szövetséget!) szőröstül-bőröstül megette őt is meg a jövődöbeli pártját is.

Öten valának együtt, négy ujpárti férfúnak volt bátor vezére Bánffy.

S haj! haj! most arra ébred a nagy álmodozó, hogy február 15-én az új Házban — öten se lesznek.

A kortések háboruja.

Tisza István a budapesti belvárosi polgárság előtt mondott program beszédében szerencsés szót talált a közvéleményt megtévesztő álpróféták jellemzésére. *Fiok-Deák Ferencek* hazug teóriáitól hemzseg az országszerte folyó kortes-háboru. Az ország ámulva nézi a sok nagy férfit, a ki mostanában mindennap reggelire egy csomó állambölceseséget ad be a szegény magyar nemzetnek. Az ujságokban mást se olvasunk mint a *jogfolytonosság* védelméről az alkotmány szentségéről elmondott frázisokat. És kik azok, a kik egyszerre evőkanállal eszik az alkotmányosságot? Hogy kik? Sötét kalandorok a kik évek óta mást se tettek mint hogy lábbal tapodták azt az alkotmányosságot, azt a parlamentárizmust, a melynek védelmét ordítják most a fülünkbe, hogy a lár-mában annál biztosabban végezzenek a védencükkel egyszer s mindenkorra.

Nem addig a jó uraim! A kecskére nem bizzuk a káposztát. A betörőt nem fogadjuk el a kincsek öröjének. Nem kér a nemzet azoktól védelmet alkotmánya számára, a kik léha, lelkiismeretlen játékkal járatták le ezt az alkotmányt, a mely önző céljaiknak a szolgálatára alkalmatlan!

Az az alkotmány, a melyet az Apponyival megfejelt függetlenségi táborban most sajnálatosan uralkodó klerikális csapat védelmez, a *nemzeti akarat csufjára folytatott obstrukciós rémuralom*, jól értsük meg egymást! *Nem az obstrukció általában az a minek a védelmére az ellenzéken szövetkeztek. Mert majd az obstrukciót értve alatta a nemzetre káros törvényjavaslatok ellen folytatandó tisztességes obstrukciót, melynek fegyvere a végte-*

len vita, az ereje pedig az ellenzék nagy részének részvétele, se Tisza se a pártja nem akarja korlátolni. A tervezett Házzsabálmódosítás ezt nem érinti. De annak kell véget vetni, hogy pár tucat lelketlen stréber összefoghasson arra, hogy technikai obstrukcióval fosszák meg a nemzetet önrendelkezési jogától.

A kik ma a 48-as magasztos eszméket cégerül használják fel a 48-as nagy alkotások megrontására, ne merjenek jogfolytonosságot emlegetni! Ők azok, a kik az alkotmányos élet folytonosságának a fonalát elvagták, amikor éveken át fellázadtak az alkotmányos többség utján megnyilatkozó nemzeti akarat ellen.

Az erőszaknak, az obstrukciós lázadásnak és a parlamentárizmust felforgató bűnös üzelmeknek jogfolytonosságáról tessék beszélni! Ehhez van joguk. Máshoz nincs! És lesz is most alkalmuk, hogy erről a választóközönség előtt számot adjanak. Tisza tegnapi programbeszédjében emelt fővel, nyugodt önérettel kérhette ki a nemzet ítéletét a maga és pártja eljárására. A fővárosi polgárság lelkes helyesléssel fogadta Tisza szavait. Találóbban, az igazságnak hatalmasabb megnyilatkozásával senki sem fejezte ki az elvtagadásra felépített ellenzéki szövetség természetrajzát, mint Tiszának e szavai:

— Feltámadt, életrekapott és félredobva minden elvet és más ilyen haszontalan lim-lomot egyesült minden gyűlölség, minden szenvedély, minden türelmetlen vágy, minden ki nem elégitett étvágy ebben az országban és igyekszik olyan pokoli lármát terjeszteni a november 18-iki alkotmányellenes merényletről, hogy ezzel teljesen elkábítsa, megsiketítse az országot és elvakítsa mindaz iránt a *mi november 18 át megelőzte és követte!*

Minden tisztességes magyar ember érzi, hogy az igazság nincs a lármás had pártján. Ezen a kétségbeesett erőlködésben azonban ne csodálkozzunk. Természetes jelenség az, hogy a rend helyreállítását minden áron igyekeznek megghusítani azok, a kik éveken át hamisították meg a kisebbségi rémuralommal alkotmányosságunkat. Mi ehhez az anarkiához képest a nyiltan, őszintén a forma megsértésének mondott november 18-i határozat, mely az alkotmányosság lényegét, a többség utján megnyilatkozó nemzeti akaratot emelte érvényre? Hogy a terroristák hada fellázad ez el-

len, az előrelátható volt, hiszen ezeknek egész politikai ekszisztenciája semmisül meg, ha a parlamentben rend van és a zavarosban nem lehet halászni.

Tisza tegnapi programbeszédében mondta azt is, hogy milyen nagy nemzeti célok megvalósítása érdekében kell a parlamentet a munkára képessé tenni. Az ország gazdasági, kulturális haladását és a nemzeti erők fokozását célzó gazdag kormányzati programot tárt fel az ország előtt. A ki ebben az országban a nemzet jövőjéről nem akar lemondani, az egy percig sem habozhat hogy a tettek zászlójához csatlakozzék. A most következő választási küzdelemben nem a kormány vagy az ellenzék hatalma, hanem a nemzet léte vagy felbomlása forog kockán. Igaz ember pedig a hazája sorsát hamis játékosokra nem bizza.

A politikai helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, jan. 9.

Csupa élet, mozgalom volt tegnap Budapest. Az akció a választások körül teljes erővel tört ki. A kormánypart három helyen is fölvonult. A Belvárosban, a 9-ik kerületben és a terézvárosban. Az első két helyen programbeszédet is hangzottak el. Es itt, az elsőnél álljunk meg egy pillanatra. A Tisza gróf elmondotta beszéd nem pusztán a képviselőjelölt programja, hanem valószínű kormányprogram és parlamenti munkaprogram. Egész sereg reformot helyezett a kormányelnök kilátásba és ha a parlament ezt elvégzi, derekas munkát végzett, olyan munkát, a mely az egész nemzet javára válik. Mindennek előfeltétele azonban magának a parlamentnek munkaképessége és hogy a képviselőház munkaképessé váljék, az most tisztára a nemzettől, a választások eredményétől függ. Mert hiábavaló a nagy korrupció, hiábavaló a jóakarát, ha kivitelének gátat vet a parlament munkára képtelensége. A választások képe azonban kezd kibontakozni és alapos a remény, hogy a kormánypart nagy többséggel kerül a parlamentbe. A kormánypart mintegy negyven mandátumot nyer, magában Biharban nyolcat föltétlenül, Nyitramegyében négyet, Pozsonymegyében kettőt, Baranyában három, Somogyban kettőt. A mi tizenkilencet tesz; a többit szétszítva az ország különböző vidékein kapja.

A mikor a képviselőházat fölsozlatták, a pártok ekképpen állottak: Kossuth-párti a fuzióval 117, ujpárti 5, néppárti 21, disszidens 23, párton kívül álló ellenzéki 8, ellenzéki összesen 174. Ezzel szemben a kormánypartnak a 40 horvát képviselőn kívül 239 tagja volt, a jövőben lesz 279 ember, a horvátokkal pedig 319 tagja. A kormány tehát e szerint a parlament háromnegyed része felett rendelkezik majd. És kedvezőbbé válik helyzete azzal, hogy hadseregét a házszabályrevízió alapján toborozta. Politikája tehát a legteljesebb szankciót nyeri. Ennek a szankciónak az alapján aztán a Háznak megalakításánál az új házszabály lesz az irányadó, a melylyel az alakítás már az első napon keresztülvihető. Az országgyűlést tudvalevőleg február hónap 15-ére hívta egybe a király, az első ülését a képviselőház azonban február 18-án tartja, másnap pedig a trónbeszédet hallgatja, meg, a melynek elmondása céljából a király már február 17-én Budapestre érkezik.

A mult választás mérlege

A mult választás mérlege

A legtöbb kerületben a választás január 26 án lesz. Tehát tizenhat nap mulva az ország előtt áll a döntő bizonyíték, a nemzet ítélete. Körülbelül 300 választás lesz az első napon. Ezek közt lesznek a legérdekesebb, nevezetes választások, melyek a közhangulat erős megnyilvánulásai gyanánt esnek a serpenyőbe.

A szabadelvűpartnak mindjárt az első napon meglesz az abszolút nagy többsége, a mennyiben valószínű, hogy a szabadelvűpart az első napi küzdelmet mintegy 200 képviselője győzelmével zárhatja le. Hozzáértők jóslása szerint a 413 kerületből a szabadelvűpart körülbelül 260 kerületben fog győzni. Vagyis lesz az új országgyűlésen 260 szabadelvűpart képviselő és disszidens, 48-as, néppárti, Bánffy-párti és nemzeti együtttvéve 153.

Érdekesnek tartjuk ezuttal a választási mozgalmak izgalmi közt a rideg számok beszédét, mely a január 4-én felsozlatott képviselőház mérlegét mutatja be. A számoknak ez a mérlege a következő.

A 413 kerületben a mult országgyűlésen képviselve volt összesen 412 kerület.

E 412 kerület közül egyhangú volt a választás 128 kerületben. A 128 egyhangú választás közül kormánypartira jutott 85, ellenzékire pedig 43. A 128 egyhangú választás közt 17 kerületben volt ellenjelölt, a ki azonban a szavazás alatt visszalépett.

A 412 képviselő párt állás szerint így oszlott meg:

Szabadelvűpart	— — —	246
Kossuth-párti	— — —	76
Függetlenségi és 48-as	— — —	21
Nemzetipárti	— — —	26
Néppárti	— — —	26
Ujpárti	— — —	5
Pártonkívüli	— — —	5
Demokrata	— — —	1
Nemzetiségi	— — —	6

A 246 szabadelvű pártival tehát összesen 166 ellenzéki állott szemben.

A szabadelvű pártból az ülészek végén összesen 26-an léptek ki, úgy hogy a

Téli erdő.

Szél süvölt a téli erdőn,
Zugnak rá a százados fák
S ágbogai zuzmaráját
Az avarra záporozzák.
A levegő hideg fénye
Szinte villog, felszikkrik;
Eles, erős holdvilág süt
S megmozdul a csapzott pázsit.

Ugy rémlik, hogy holdfényszázból
Regefátyolt szó az éjjel;
Erdő álmát csengés, bongás,
Léptek zaja üzi széjjel.
Tar bokrok közt egy-egy tündér
Bukdácso és kandikálgat,
Eleinte kettő-három,
Aztán egész tündérszázad.

Gomolyogva, hömpölyögve
Csimpaszkodnak ágról-ágra,
Kacaj csilingel az éjbe,
Szélsírásba tündérlárma.
Milyen furcsa most az erdő!
Milyen fehér, milyen száraz!
Ibolyáék nincsenek honn,
Menjünk bálba Jégvirághoz!

Jégvirág, az ott lakik a
Tó mellett, az erdőmélyen.
Menjünk, menjünk! milyen kedves,
Milyen pompás lesz a jégen!
S holdfényszálon, röpke szárnyon
Hip-hop! rögtön ott teremnek.
Jaj de sikos! sikogatnak
S hahotáznak, ha elestek.

Hull a raj, de talpra ugrik,
Bóbitáját igazgatja.
A többi meg körbe röpköd,

S rázónlik: Rajta! rajta!
Elsodorják, mint a pelyhet,
S ropnak vele céda táncot,
Lesz azután oly vigasság,
Minőt még a hold se látott.

Csörömpöl a szálfa erdő,
Sápadoz az éjnek arca;
A szél fagyos szárnyütéssel
Csapkod le a tündérhadra.
Összefutnak dideregve
S a reggeli szürkületben
Bóbás tündér, táncos villi,
Egész ezred tova rebben...

Endrődi Sándor.

A nehéz munka.

A kanászi hivatal nem nagy körülményességgel jár. Ha a disznóknak van egy kis eszük, a többit aztán a kanász is elvégzi.

Tulajdonképpen csak a túlökfuvás nagy dolog, mert annál a tündér is munkálkodik, de viszont kedves vigasztalás a kezelőjének az a tudat, hogy a hajnali órákban, minden alvókedvű embert fölriaszt édesded álmából. Szóval a jószág egybekerül és nagy rőfögéssel, marakodással törtet ki a legelőre.

Itt aztán a kanász tökéletesen a maga gazdája lesz. Tehet azt, amit akar. Mehet jobbra — mehet balra, furhat-faraghat; beletükölhet a végtelen mezőségbe — senki fia se törődik vele.

Azonban a nyalka kanász rendszerint végig heveredik a földre terített szürjére és belebámészkodik a pirkadó levegőgömbbe. Anynyit még megtesz, hogy a nap tüze ellen szemére huzza kalapját, de ezzel aztán min-

den ténykedése úgy kimerül, mint szárazság idején, a kutak.

A kanásznak ez a semmittevés — munka, mely az agyát tökéletes mértékig foglalkoztatja. Füttyülhet tőle a rigó, illatozhatnak a mező rikitó színű virágai, oda se neki... Ami a kaputos embernek pompás látvány, gyönyörködtető érzés, azt a szabadban élő ember semmibe se veszi.

Viszont, bizonyos vagyok abban, hogy akármelyik külvárosi bércszárnyát úgy megbámulná, hogy a szeme is szinte kikivánczolna a helyéből.

De néha még a kanásznak is akad élénkebb szórakozásra való dolga.

Teszem azt, Szórádi Ferkó, a mi falunk érdemes kanásza, ahogy kihajtja a kondát a helyére, szépen elrendezkedik.

Először is egyet füttyent a Pulinak. A kis lompos kutya erre körbe futja a disznósereget és aztán, mintha jelenteni akarna alázatosan, hogy a csapat rendben van, oda somfordál a gazdjához. Ferkó pedig megelégedetten simogatja végig Puli fejét, aztán nekifog a reggelire szánt elemőzsia elfogyasztásához. Ennek végeztével el kezd szórakozni. Föllép egy dombra. Ennek aljában terül el a Gödrök névvel tisztelt tavacska, mely azonban szárazság idején nem egyéb, mint egy mélyebbszerű gödörösopot.

Valaki valamikor odaszerezett egy rozszant ladikot és ez már emberemlékezet óta szülőfalum egyetlen vizijárművét teszi.

Ebbe a ladikba ül bele Szórádi Ferkó és nagy gyönyörűséggel fűrészi lábait a napsütötte vízben.

Ennél több munkát aztán ő se végez. Multkorjában épen mellette lovagolt el

szabadelvpárt létszáma 220 volt a Ház feloszlásának napján.

A 220 szabadelví pártival szemben a feloszláskor 28 disszidens, 118 Kossuth-párti, 5 újpárti, 23 néppárti, 1 demokrata, 4 pártönkivüli, vagyis összesen 179 volt a szövetkezett ellenzék száma. A még hiányzó 13-ból 6 nemzetiségi, 3 meghalt, 1 lemondott, 3 pedig személyi okokból nem volt egyik részre sem számítható.

A 412 képviselő közül a legtöbb szavazatot (3569) Morzsányi, a legkevesebb szavazatot (105) Révai Mór kapta.

A győztes 412 képviselőre, illetve a 128 egyhangú választás leszámításával 284 képviselőre összesen *háromszázhetezer nyolcszázharmincegy* választó szavazott le.

Legkevesebb szótöbbséggel győztek: Luby Béla 9 szótöbbséggel, Hilbert Károly 10 többséggel (Szávay Gyula ellen), Szivák Imre 15 szótöbbséggel és Rajk Aladár 19 szótöbbséggel.

A miniszterelnök üdvözlése.

Tisza István gróf miniszterelnökhöz újabban ismét számos üdvözlő, illetőleg képviselő jelölésekről értesítő távirat érkezett.

Esztergom. A királyi kézirat kihirdetése céljából közgyűlésre egybegyűlt szabadelví városi képviselők Frey Ferenc eddigi országgyűlési képviselőnk egyhangú lelkesedéssel újabban képviselővé jelölték. — Frey Ferenc annak kijelentésével, hogy a szabadelví párt tántoríthatatlan híve és a kormányt alkotmányos küzdelmében minden erejével támogatja a jelölést elfogadta. Midőn erről Nagyméltóságodat értesítjük, az esztergomi szabadelví párt megbízásából osztatlan bizalmunknak és elismerésünknek adunk kifejezést Nagyméltóságod és a kormány iránt a parlamentárizmus megmentése körül kifejtett hazafias buzgalomért Lovag Kean János az esztergomi szabadelví párt elnöke.

Tisza István gróf miniszterelnök erre következőleg válaszolt:

az öreg gróf. Ismerte a legénynek apját-anyját . . .

Ferkó illendőképen megemelte kalapját. A gróf odaszólt:

— No mit csinálsz gyerek? . . .

A kanász őszinte meggyőződés hangján felelt:

— Csak dolgozgatok.

Az öreg ur elnevette magát.

— Ezt a dolgot a Puli is elvégzi . . .

Ferkó hálisan nézett a kutyára . . .

— Elvégzi méltóságos uram, mer' hát nem az utolsó kutya az én kutyám . . . Az én nevelésöm.

A grófnak tetszett a szép szál legény, módba akarta vinni.

— Hallod-e Ferkó? Mondok én neked valamit! Gyere el hozzám inasi szolgálatra.

A fiúnak egy pillanatra tüzet fogott a szeme, de hirtelen nagy komolyság lepte meg, ugy mondotta:

— Nem lehet méltóságos uram!

— Nem-e? Aztán miért nem? Jó dolgod lesz nálam . . .

Ferkó egyet bólintott:

— Épen azért nem möhetők.

— Bolond vagy te gyerek! Az ördög ért téged. Más örül a jó életnek, te meg azt mondod, hogy épen azért nem jöhetsz hozzám.

Szórádi Ferkó végignézett a messze rónaságon, szemében felragyogott a szabad élet rajongása, aztán megsimogatta a bábmészködő Pulija bozontos hátát és alázattal, de szilárdan válaszolt:

Mögkövetöm méltóságos uram, nem möhetek más szolgálatra, mer' igön rászoktam már — a nehéz munkára.

Erdélyi Lajos.

A mostani súlyos politikai helyzetben különös meglepéssel töltött el férfias állásfoglalásuk és pártunk zászlaja alatti tömörülésük. Frey Ferenc újbóli jelölését örömmel üdvözlöm. Fogadják őszinte köszönetemet szíves üdvözlésükért, amelyet elszánt, odaadó küzdelmük zálogául tekintek.

Zsarnócza. Az újbányai választókerület szabadelví pártjának ma Zsarnócán megtartott gyűlésében Wickenburg Márk gróftól képviselőjelöltté egyhangulag kikialtatván, a párt ez alkalomból Nagyméltóságodat hódolattal üdvözlö s a parlamenti rend helyreállítására irányuló törekvéseiben tántoríthatatlan bizalommal támogatja. Kachelman Károly pártelnök.

Tisza István gróf miniszterelnök erre következőleg válaszolt:

Pártunk érdemes, jeles tagjának, gróf Wickenburg Márknak újbóli jelöltetését hazafias örömmel üdvözlöm. Lelkes megnyilatkozásuk, melyet köszönettel vettem, bizalommal tölt el az iránt, hogy a szabadelví és a parlamentárizmus megmentéséért vívott küzdelmünkben pártunk lobogóját diadalra fogják vezetni.

Alsó-Lendva. A baksai kerület szabadelví pártjának népes közgyűlése csak a komoly munkában reméli a haza boldogulását. Ugyanezért elítéli az obstrukció minden formáját s bizalmát és rokonszenvét fejezi ki Nagyméltóságod őszinte és hazafias törekvése iránt, melylyel a törvényhozást a munkakerülő terrorizmusa alól felszabadítani és a komoly munkához visszavezetni kívánja. Sanvóber pártelnök.

Tisza István gróf miniszterelnök így válaszolt:

Szíves üdvözlésükért fogadják őszinte köszönetemet. A helyzet komolyságának megfelelő, hazafias nyilatkozataik benső örömmel töltöttek el, mert annak bizonyosságául tekintem, hogy az alkotmányos rend helyreállítására és hazánk békés fejlődésének biztosítására irányuló törekvésünk az egész országban lelkes viszhangra talál.

Kiskunfélegyháza. Félegyháza város függetlenül gondolkodó polgárai a mai napon a szabadelví pártot megalakították, bizalommal állanak a Nagyméltóságod által lobogtatott zászló alá és bizton remélve a zászló diadalát, üdvözlö Nagyméltóságodat kitartó tevékenységéért, melynek célja a parlament zavartalan működésének helyreállítása. Dr. Róth Zsigmond pártelnök, Dr. Tarjányi Gyula.

Tisza István gróf miniszterelnök válasza ez:

Félegyháza város polgárságának oly lelkes tömörülése pártunk zászlója alatt nagy örömmel tölt el. Különös értéke van ennek most, a midőn oly nehéz harcot kell megküzdenünk az igaz szabadelví és a parlamentáris alkotmány megmentéséért. — A közvélemény ily jelentős megnyilvánulása újabb reménnyel tölt el, hogy a gondviselés mely nemzetünket a legnehezebb időkben is megóvta, férfias küzdelem mellett ügyünket diadalra fogja segíteni.

Debrecen. A debreceni szabadelví párt III. kerületének képviselőjelölésére mai napon egybegyűlt nagyszámu választóközönség egyhangú lelkesedéssel szeretett képviselőjüket, Dobieck i Sándort kiáltották ki jelöltnek s ez alkalmat felhasználják arra, hogy Nagyméltóságod iránti határtalan bizalmuknak és ragaszkodásuknak kifejezést adjanak. Kerekes Géza elnök, Nyiri Ernő dr. jegyző.

Tisza István gróf miniszterelnök erre így válaszolt:

Pártunk jeles tagjának, Dobiecki Sándornak újból való jelöltetését örömmel üdvözlöm. Fogadják őszinte köszönetemet megtisztelő bizalmuk nyilvánítását, a melyet hasonló bizalommal viszonzván, reménnyel nézek elszánt küzdelmük elé.

Zichyfalva. A törhetetlen elvhűség és tiszta szabadelví alapján álló zichyfalvai szabadelví párt, a mikor győzelemhez szokott zászlója ismét hareba vinni készül, erre szolgáló első lépésén Nagyméltó-

ságod személyéhez és kormányzati programjához való rendíthetetlen ragaszkodásának kifejezést adva, tiszteletteljesen üdvözlö Nagyméltóságodat, a legmélyebb tisztelettel bejelentve, hogy pártunk mai közgyűlése országgyűlési képviselőjévé gróf Karátsonyi Jenőt, eddigi képviselőjét nagy lelkesedéssel egyhangulag újból jelölte. Orczy Elek báró pártelnök, Bielek Zoltán pártjegyző.

Tisza István gróf miniszterelnök válasza ez:

Nagy örömmel üdvözlöm pártunk kiváló tagjának, Karátsonyi Jenőnek újbóli jelölését. Őszintén köszönöm szíves üdvözlésüket és kipróbált elvszilárdságukba s elszánt, férfias határozottságukba vetvén reményemet, bizton várom ügyünk diadalát.

Ipolyság. Az ipolysági választókerület szabadelví pártja nagy lelkesedéssel egyhangulag Czobor László alispánt kiáltotta ki jelöltül; egyidejűleg a párt Nagyméltóságod iránt táplált határtalan bizalmának és ragaszkodásának kifejezést adott. Berkó István pártelnök.

Tisza István gróf miniszterelnök a következő választ küldte:

Hontmegye jeles tanítványának, Czobor Lászlónak egyhangú jelölését örömmel üdvözlö, bizalmukat bizalommal viszonzom, mely remélnem engedi, hogy ügyünket férfias küzdelemben sikerre fogják vezetni.

Csantavér. Csantavér község szabadelví közönsége mai napon tartott pártértekezlete alkalmából a magyarkanizsai választókerület képviselőjelöltjéül egyhangulag Buday Pál dr. zentai lakost jelölte ki. Midőn ezt Nagyméltóságod tudomására hozzuk, biztosíthatjuk Nagyméltóságodat pártunk tántoríthatlan bizalmáról és ragaszkodásáról. Hazafias tisztelettel Basch Hermann pártelnök, Kiss Béla pártjegyző.

Tisza István gróf miniszterelnök e táviratban adott válasz.

Örömmel és köszönettel vettem az értesítést, hogy Csantavér község szabadelví párti választópolgársága dr. Buday Pált egyhangulag a kerület képviselőjének jelölte. Megtisztelő bizalmukat bizalommal viszonzom, mely remélnem engedi, hogy a helyzet komolyságának megfelelő, elszánt küzdelemben fognak elveink győzelméért sikra szállani.

Apatin. Az apatini választókerület szabadelví polgárainak igazi tiszteletét, ragaszkodását és Nagyméltóságod jelen és jövő működése iránt való törhetlen bizalmát tolmácsolom azon ünneplés alkalmából, a midőn a párt mátéhazi Matkovits Béla urat egyhangú lelkesedéssel képviselőnek jelölte. Dombovits Márton pártelnök.

Tisza István gróf miniszterelnök az üdvözlést így köszönte meg:

Matkovits Béla jelölését örömmel üdvözlöm. Bizalommal várom hazafias buzgalmtól és kipróbált elvszilárdságtól, hogy vele zászlónkat diadalra fogják vinni és ezzel az alkotmányos rend helyreállítására, a parlamentárizmus megmentésére irányuló akciót hatékonyan elősegítik. Szíves üdvözlésükért, valamint megtisztelő bizalmuk kifejezéseért fogadják őszinte köszönetemet.

Választási mozgalmak.

Sárospatakról jelentik: Az olaszliszkai választó kerület szabadelví pártjának végrehajtó bizottsága e hó 6-án Szinye-Gerzson kir. tanácsos, pártelnök elnöklésével népes értekezletet tartott, melyen képi viselőnek egyértelmű lelkesedéssel a kerület eddigi képviselőjét, Ballagi Géza dr. nyug. jogtanárt, a M. Tud. Akadémia tagját jelölte. Ballagi a jelölést elfogadta és a beszámoló — s egyszersind programbeszédét e hónap 12-én, csütörtökön tartja meg a választókerület központján. Olaszliszkan.

Mint hírlik, Ballaginak Andrássy Gyula gróf lesz az ellenjelöltje, de a kerület 48-as ellenzéki pártjának pénteken tartott értekezlete Andrássyt a maga jelöltjeképen nem léptette fel, hanem az ellenzéki választók szabad elhatározására bízta, hogy rászavazzanak-e vagy sem.

A kápolnai kerület pártkülönbség nélkül összegyűlt választók Samassa Jánost jelölték, aki függetlenségi programmal lép fel.

A pincehelyi kerület választói Rátkay Lászlót jelölték egyhangulag.

A siklósi kerület tegnap újból gróf Benyovszky Móricot jelölte, aki nyomban megtartotta programbeszédét.

A dévai kerület gróf Thoroczky Viktort jelölte.

A nagykállói függetlenségi polgárok újból dr. Mezössy Bélát jelölték. A jelölő gyűlésről Kossuth Ferencet táviratban üdvözölték.

A diószegi kerület függetlenségi polgárai tegnap Szász Zsombot jelölték.

Aradon Barabás Béla e hó 18-án tartja programbeszédét, melyre gróf Aponyi Albert is leutazik.

A hódmezővásárhelyi kerület újból Endrey Gyulát jelölte.

Az alsó dábsai kerület Keller István ügyvédet jelölte ellenzéki programmal.

Szent-Gróton Kitner Zsigmond Kossuth-párti, Kálmán Károly néppárti és báró Harkányi Frigyes szabadelvűpárti jelölt áll egymással szemben.

A pápai Ujpárt tegnap tartott ülésén jelölte báró Bánffy Dezsőt. A jelöltség elvállalására e hó 11-én küldöttség kéri meg az Ujpárt-vezérét.

Miskolcon a déli kerületben az ellenzék dr. Baracs Marcellt jelölte. Az északi kerületben gróf Tisza István miniszterelnök lép fel.

A kisjenői kerületben dr. Lázár Sándort akarja megnyerni az ellenzék. Ha ő nem vállalja a megbízást, akkor Purgly László lép fel.

Bethlenben a szabadelvűpárti Fejérvári Jenő ellen a disszidens Baresa Tamás lép fel.

A nagyajtai kerületben Weisz Berthold nem lép többet. Helyette gróf Bethlen József a jelölt.

Alvincen Szűts Pállal szemben Szalánczy Jenő nagybirtokost jelöli az ellenzék.

A hajduböszörményi függetlenség párt újból Benedek Jánost kandidálta.

A nagyiklői kerület újból gróf Wass Béla disszidens kiáltotta ki jelöltjéül.

Hajdunánáson egyhangulag Rákosi Viktort jelölte ismét az ellenzék.

Zilahon az ellenzék Lengyel Zoltánt jelölte újra.

A jászberényi függetlenségipárt egyhangulag gróf Apponyi Albertet jelölte.

A kalocsa-dunapatalyai választókerületben a szövetséget ellenzék jelöltje Krasznay Ferenc Kossuth-párti.

A dési kerület egyesült ellenzéki párti választói vasárnap délelőtt tartott gyűlésükön báró Dániel Gáborral szemben a disszidens gróf Desseffy Aurél jelölték képviselőnek, ki a jelöltséget el is fogadta.

A betleni választókerület egyesült ellenzéke Baresay Tamás nagybirtokost jelölte.

Aranyos-Maróthról jelentik: A választások 26-ára vannak kitűzve. Ujabban Rákossy Béla nyitranováki földbirtokos lépett fel néppárti programmal.

Nagyajtán a Bánffy-párt dr. Ferenczy ügyvédet jelölte.

A sásdi választókerület szabadelvű pártja újból egyhangulag jelölte Dr. Daróczy Aladár volt képviselőjét, ki megtartotta programbeszédét. A nagyvendéglő körül, hol Daróczy programbeszédét tartotta, zajongó esőselek verődött össze, melyet azonban a helyi esendőrségnek sikerült féken tartania.

Déván Thoroczky Miklós gróf, a disszidensek jelöltje tegnap tartotta programbeszédét.

Temesvár város központi választmánya mai ülésében a választást január 26-ára tűzte ki. — A szabadelvűpárt szerdai értekezletén Khuen Héderváry gróf ő felsége személye körüli minisztert fogja jelölni.

A nagytapolcsányi választókerület szabadelvűpártja vasárnap tartott értekezletén Sulyovszky Dezsőt újból jelölte.

A paksi választókerület függetlenségi jelöltje Szlucha István. A lapoknak az a híre

hogyan a kerület szabadelvű jelöltje Ragályi vagy Simoncsits, nem felel meg a valószínűségnek.

A Csokonai-ünnep elhalasztása.

Tizennyolc nap múlva lesz száz esztendeje annak, hogy Csokonai Vitéz Mihály 1905. január 28-án meghalt Debrecenben.

A Csokonai-kör országos irodalmi ünnepel kívánja ezt az emléknapot nevezetessé tenni s már minden előkészület megtörtént arra nézve, hogy a január 28-iki Csokonai-ünnep méltó legyen a költő halhatatlan nevéhez. A tud. akadémia, a kiskalud-társaság, a Petőfi társaság és a vidék összes irodalmi körei és művelődési egyesületei, továbbá Komárom és Curgó városa s ezenfelül az ország nagyszámu szellemi előkelőségei bejelentették, a hogy a debreceni Csokonai-ünnepet résztvesznek.

És a mégis úgy fodult a dolog, hogy az hogy az országos Csokonai-ünnepet el fogják halasztani.

Közbejötték ugyanis a választási mozgalmak és több oldalról kifejezték a legkömolyabb, illetékes férfiak aggodalmukat, hogy a Csokonai ünnep a mostani izgalmak között nem sikerület oly mértékben, mint azt mindnyájan óhajtjuk. — A főváros körökben, különösen a Petőfi-társaság jan. 6-án tartott közgyűlésén az a vélemény kerekedett felül, hogy a Csokonai ünnepet el kel halasztani.

Mi a magunk részéről, midőn az el halasztás tervéről hiráddal vagyunk, azt a leghatározottban helyeseljük.

A választások Budapesten is, Debrecenben is és az ország legnagyobb részében január 6-án lesznek. Ha tehát január 28-án megtartanók a Csokonai-ünnepet, nagyon sokan nem jönnek el, a kik máskülönbön az ünnepen részt vettek volna.

Továbbá figyelembe veendő, hogy január 26-ikáig ugyszólván lehetetlen a közönség figyelmét, érdeklődését a Csokonai ünnepre terelni. Addig az egész város politizál a választási mozgalmakról. Maga a Csokonai-ünnepet rendező bizottság is, ha ülésre összegyűl, a tanácskozás harmadik percében már a fölött vitatkoznék, ki győz a második kerületben?

Aztán meg tessék elgondolni: 26-án lesznek Debrecenben a választások. Mind a három kerületben lesznek ellenjelöltek; vagy is szavazni fognak és három győzelem és három bukás izgalmai fogják a kedélyeket izgatni még másnap és a Csokonai-ünnep napján is.

Meggyőződésük, hogy a Csokonai-ünnep január 28-án egyáltalán nem sikerülhet.

Nagyon helyes tehát, ha a rendezőség enged a közóhajtásnak és elhalasztja az országos irodalmi ünnepet.

Mivel pedig február 7-én a Kiskalud-társaság tartja közgyűlését, február 15-én az új országgyűlés megnyitása köti le a közfigyelmet, — viszont Csokonai életéből más közeli dátum nem emelkedik ki, — legcélszerűbb lenne az országos Csokonai ünnepet március elejére halasztani.

Január 28-án tartson a Csokonai-kör felolvasó ülést, melynek során jelentse be az országos ünnep napját. Az összes meghívottakat pedig haladéktalanul érteríteni kel az ünnep elhalasztásáról.

Napi hírek.

— **Személyi hír.** Domahidy Elemér főispán tegnap Budapestre utazott, honnan holnap érkezik vissza.

— **József kir. herceg állapota.** József királyi herceg egészségi állapotában tegnap, mint fumei tudósítónk táviratozza, újabb örvendetes javulás mutatkozott. A tegnap esti orvosi jelentés így szól: A nap folyamán nem volt különös változás. Érverés 80. hőmérséklet 37.0. Dr. Kiselják fh. udvari orvos.

— **Felolvasó est.** Csütörtökön délután ismét zsufolásig meg fog telni közönséggel a róm. kath. főgymnasium diszterme, hogy részese legyen ama remek felolvasó estélynek, melynek programját most állítja össze a fáradhatlan rendezőség. Jóllehet a teljes műsorral még nem szolgálhatunk, de annyit jelzünk, hogy ez estély egyike lesz a legkitünőbbeknek, miket eddig rendeztek.

Dr. Izsó János, a törvényszék rokon-szenves, tudós orvosa olvas fel az Alom-ról. Ez a tudományos csevegés oly érdekes, hogy az maga képes lenne egész estén is lekötöni a hallgatóság figyelmét. Azonban a rendezőség még egyébről is gondoskodott. Megnyerte ez estére Munkácsy Jánost, a híres hegedűművészt, világszerte csodálják hazánkfiát, ki ezestén Partini G. moll sonátájával s Krauser Antal Hongroise-ével, fogja bemutatni zenei tudományát, melyet vasárnap este oly óriási tetszéssel fogadott hangversenynek műértő közönsége.

Majd Pirkler Ernő, ki egyike legkitünőbb szavallóinknak, ad elő pár humoros költeményt. Aztán Bognár Matild kisasszony zenedénk legkiválóbb növendéke énekel s végül Domanitzky Teréz urhölgy, ki az elmúlt estén is óriási feltűnést keltett remek gordonka játékaival, játszik gordonka szóllót. Az estére, amelyet melegen ajánlunk olvasóink figyelmébe, jegyek holnaptól kezdve kaphatók a Mihalovits gyógyszerárában.

— **A megyei közigazgatási bizottság ülése.** Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága Domahidy Elemér főispán elnöklésével tegnap délelőtt ülést tartott. Az ülés során az alispán a megye kielégítő közbiztonságáról tett jelentést. Majd az állatorvosi hivatal a marha és sertésvész megszüntetését jelentette be. Marhavész szórványosan Nánáson, Sámsonban és Tiszacsegén fordul elő, míg sertészárlat alatt csak Hadház áll. Losonezy Álmos megyei főorvos kielégítőnek találja jelentésében a megye mult havi közegészségét, Tégláson vörhenyjárvány van, mely ellen megtették az óvintézkedéseket. A természetellenes halálesetek száma 8; melyből 3 öngyilkosság. A mult hóban a születés a halálozásokat jóval felülmulta, Fauszt Elek pénzügyigazgató a decemberben befolyt adókról számolt be. A mult hónapban tetemesen több adót folyt be, mint az előző év decemberében, mikor az ex-lex miatt nem fizettek adót. Azután árvaügyekről, a megyei utak állapotáról, a börtön és egyéb vizsgálatokról szóló jelentéseket vették tudomásul, mire az ülés véget ért.

— **A miniszterelnök zsarolója.** — Labaszonból, Északamerikából jelentik, hogy ott Venczler Ignác magyarországi származásu fémmunkást a magyar-osztrák külügy-miniszterium megkeresésére letartóztatták. Azzal vádolják, hogy Tisza István gróf miniszterelnöktől kétezer dollár támogatást kért és azzal fenyegette Tiszát, hogy kérésének megtagadása esetére a Fekete kéz egy képviselője karácsony előtt lelövi a miniszter-

elnököt. Ez a Venczler, a ki oly messziről akarta megszarolni a miniszterelnököt, aligha ép eszű ember.

— **Ujencok sorshuzása.** Az 1905. év márciusában sorozásra kerülő hadkötelesek sorshuzása szombaton e hó 14-én délelőtt lesz a városházán. A hadkötelesek e sorshuzáson részt vehetnek és maguk huzhatják ki számaikat, azonban azok helyett akik nem jelennek meg, egy hatósági személy fogja a sorshuzást eszközölni.

— **Nyugdíj képesített tanárok.** Dr. Tóth Lajos és Nyáry Béla kollegiumi tanárokat, kik e hó 7-én történt beiktatásuk után foglalták el hivatalosan tanári széküket, a Vallás és közoktatásügyi miniszter az országos tanári nyugdíjintézet kötelékébe felvette.

— **A hortobágyi számadók felfogadása.** A város gazdasági bizottsága tegnap délelőtt tartott ülésén megválasztotta a hortobágyi gazdaságokra felügyelő gazdákat. Ezek lettek: Zöld Mihály, Erdei Péter, Juhász István, Polgári Bálint, Lada István, Szentesy János, Bányay Péter, Kertész István, Balogh Ferenc, ifj. Kertész István, Boldog István, Szücs István, Horváth János és ifj. Kertész János. Azonkívül felfogadott a bizottság a gulyákhoz 11 és a ménések mellé 5 számadót.

— **Uj csomagolási szivarkák.** A dohányjövődéki igazgatóság néhány hét óta a szultán-szivarkákat ötösével, kis csomagokban bocsátotta forgalomba s ez az új rendszer, a mely higiénikus szempontból nagyfontosságú és a dohány minőségére is kihat, rendkívül emelte a fogyasztást. Az igazgatóság most azzal a tervvel foglalkozik, hogy a többi szivarkanemeket ugyanígy hozza forgalomba, a mint azt a külföldön már régen meghonosították. Ezzel számos fertőzésnek lehetne elejét venni, a mely ugy a kiszolgáló személyzet, mint a vevőközönség révén terjed a szivarkák fogdosása által.

— **Ellopott függönyök.** Nagy István szállásbiztos tegnap bejelentette a csendőrségen, hogy a hatvan utcai kertben levő nyári lakásából valami élelmes tolvaj 80 korona értékű függönyeit ellopta. A tolvaj aki a lopást fényes nappal az éppen ott dolgozó Veres Sándor csász szemelattára követte el, annak kérdésére, hogy miért szedi le a függönyöket, azt felelte, hogy ő Tóth János festő és megbízása van a tulajdonostól a függönyök átfestésére, mire a csász gyanútlanul hagyta elvinni azokat. — Csak később amikor a tulajdonos kiment, jöttek rá a lopásra. A csendőrség a feljelentés folytán elrendelte a tolvaj körözését, kiről már annyit megállapított, hogy debreceni lakos.

— **A szavak élete.** A nyelv éppen úgy él, mint az ember. Születik, növekszik, fejlődik, szánul, elvész. És a nyelv birodalmában a szavak élete éppen oly változatos, épp úgy alakul, mint az emberi élet. A szavak életük folyamán kopnak, más új értelmet kapnak, átváltoznak, szóval igen tarka életet élnek. Néha egyszerre többfelét is jelentenek, máskor ellenkezőjét jelentik annak, amit mondanak. Teszem a poronty, béka, mihaszna — nem éppen kedves szavak. De ha a szerelmes édes anya azt mondja összevisszacskólt gyermekének: Te poronty! te varasbéka! te mihaszna te! — mindenki megérti hogy ez már mást jelent.

A különböző szólás módok aztán tréfás sorba állítják a szavakat. Szinte kacag és táncot jár minden betű, mikor a véletlen mukája vagy a megszokott értelmezés furcsa keverékbe szorítja együve a másértelmű szavakat. Mikor a **fejtelenség lábra kap**, ez már fel se tűnik; csak mikor az **effélék** önkéntelenül halmozódnak, akkor nevetünk jóízűt. Ha például az alföldi tanfelügyelő fenhatósága alá tartozó tisztviselői **kar kebelében kap lábra** a tiszteletlen **fejtelenség**: ilyenkor a szavak is élnek,

ilykor a fejük tetelére állnak, csufolódnak, ravaszkodnak, hízlelegnek, ámitanak, lepleznek, ölnek, maradnak, éppen úgy; mint mi emberek.

— **Halálozások.** A legutóbb kimutatott halálozások óta, az anyakönyvi hivatal halálozási osztályánál a következő halálozások jelentettek be. Györössy István ev. ref. 1 hónapos, Pázmándy Erzsébet r. kath. 2 éves, Özv. Ferenczy Mihályné, szül. Kovács Zsuzsanna ev. ref. 59 éves, Schön Mórné szül. Adler Berta izr. 28 éves, Özv. Reiss Györgyné szül. Mák Anna r. kath. 48 éves, Krausz József izr. 37 éves, Moldován András g. kath. 5 hónapos, Gacsárdy Zsuzsanna ev. ref. 8 napos, Kapusi Juliánna ev. ref. 9 hónapos, Kardos László ev. ref. 17 éves, Kelemen Ferenc ev. ref. 66 éves, Varga Jánosné, szül. Sipos Juliánna ev. ref. 28 éves, Szabó Sára ev. ref. 55 éves, Komlósi Dániel ev. ref. 71 éves, Nagy József ev. ref. 39 éves, Nagy Juliánna ev. ref. 76 éves, Némethi Sándorné szül. Káti Amália ev. ref. 69 éves, Nagy László ev. ref. 43 éves, Nagy Sándorné szül. Ujvárosi Mária ev. ref. 80 éves, özv. Pisák Ferencné szül. Stefánék Jozefa r. kath. 73 éves.

— **A tolvaj hetes.** Bácskay Gyula szolga fia Miklós P. és tsa piacutcai cégnél szolgált. A 14 éves kamasz azonban ugy látszik nem igen szokta meg a becsületes munkát, mert tegnap este gazdája ki már hosszabb ideje gyanakodott reá, rajtakapta amint egy pár cipőt és egy inget igyekezett elrejteni. Ilyenformán került aztán a rendőrségre, ahol ott is marasztolták a nagy reményű csemetét.

— **Hütlén barátnő.** Biró Ilona cseledeleány beállított tegnap délután a rendőrségre, hol előadta, hogy Batthyány u. 6. sz. alatti lakásáról eltűnt 16 korona értékű ruhája mit állítólag Kádár Mariska volt cseledeleánya vitt volna el. A rendőrség a bevádolt barátnőt keresi.

— **A vádolt nem felel.** Felhérc Józsa súlyos testi sértésért és szándékos emberölésért került törvénybe. El is ítélték három esztendőre, Az ítélet nagyon súlyos volt, a szegény vádolt ugyan csak ámul, amikor kihirdették előtte az ítéletet.

— Nos Felhérc Józsa megnyugszik-e az ítéletben vagy pedig felelbe? ... Kérdezte az elnök.

— Dehogyan felelbezek, tekintetes bíró ur, inkább — **lejjebbzenék.**

— **Az eltűnt cipő.** Csokonai utca 43. szám alatt lakik, Szalóky Elek szabó segéd, ki tegnap arra a nem éppen örvendetes felfedezésre jutott, hogy 12 korona értékű cipője szobájából eltűnt. Ezt az észrevételét nem is késétt közölni nyomban a rendőrséggel, aki az ismeretlen tettes kikutatására megtette az intézkedéseket.

— **Ellopott ruha.** A rendőrségen tegnap panaszt emelt Katz Sándor malomkőz 4. sz. a. lakos, mészáros mester, hogy ismeretlen tettes lakásának kamarájából 25 korona értékű ruhaneműt ellopott. A rendőrség a tettest keresi.

— **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti-festészet és fényképnagyítási műterme Piacutca 44. dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiállítás a műterem kapubejáratánál levő ki-rakóban

Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene

MULATSÁGOK.

A m. á. v. altisztek bálja. Február 4-én este tartja a m. á. v. altiszti köre zártkörű téli táncvigalmát az állomási épület első és második osztályú várótermeiben. A m. á. v. altisztek a legszebb reményeket fűzik a rendezendő bálhoz, mely iránt már is uagy az érdeklődés, és a rendezőség mindent elkövet, hogy a közönség jól érezze magát. — A mulatságra a meghívók szétküldése, már megkezdődött. A rendezőség felkéri azokat, kik tévedésből meghívót nem kapnának, sziveskedjenek az elnökséghez (Ispotály utca 1. sz.) fordulni

SZÍNHÁZ.

MŰSOR.

Kedden, Casanova. Operett.
Szerdán, Heidelbergi diákélet. Színmű.
Csütörtökön, Bernd Róza. Színmű.
Pénteken, Drótostót. Operett.
Szombaton, Az emingrás. Színmű.
Vasárnap d. u. Lőcei fehérré asszony. Énekes történelmi színmű. Este először János vitéz. Daljáték.

* **Csiky László ünneplése.** Ma délután a városházán szűkebb körű bizottság gyűl össze, hogy megbeszélje a módozatait Csiky László ünneplésének, a ki immár 25 év óta működik a színpadon. A közpályá bármely terén nagy idő 25 esztendő; de a színpad olyan, mint a háború, ott minden év kettőnek számít. Különösen áll ez a mai viszonyok közt, a mikor a kenyérkeresetté süllyesztett színészi pályán a művészi ihletet gyakran taposó malomba fogja az üzletelvű igazgatói érdek és ritkán van módja a magasabbaszárnyalású művészi egyéniségnek tehetsége arányában érvényesülni. Csiky László is azok közül a nemesebb törekvésű kiváló színészek közül való, a kik a mindennapi munka, a robotolás keserves utján is megtudják őrizni lelkükben a művészi becsü-vágyat és futó idő homlokába rajzolt alkotásokért készek vérük hullásával, életük odaadásával áldozni. Mindenesetre oly érdemes tagja Csiky László a vidéki színészetnek, a ki teljesen méltó arra, hogy színészi működése 25-ik évfordulóját Debrecen város nemes műpártoló közönsége megünnepelje.

TÁVIRATOK.

Lázitással vádoltképviselő.

Budapest, január 9. A chlopyi hadiparancs kibocsátása idejében dr. Lengyel Zoltán volt országgyűlési képviselő cikksorozatát írt, amelyben erős hangon nyilatkozott a parancsról, a királyról és hadseregéről. Emiatt aztán a királyi ügyészség a király megsértése, a hadsereg megsértése és a hadsereg ellen irányuló lázítás sajtóvétsége miatt pörbe fogta Lengyelt, akinek ügyében a fő-tárgyalást a mai napra tüzte ki a budapesti

Igen alkalmas utazásoknál.
Egészségügyi hatóság által megvizsgálva.
Bizonyítvány kelt Bécsben 1887. jul 30-án

Kalodont

nélkülözhetetlen
fogtisztító szer.

Elsőrangú higiénikusok elismerik, hogy egészségünk fentartásánál nem nélkülözhetők a fogak és a szájüreg gondos ápolása. Nevezetesen gyomorbetegségek hátrihatók el az által. Einnél sikeresebbnek bizonyult a „Kalodont” mely az tizepasztikus hatása a fogaknál szükséges mechanikailag kitűnően bevált.

büntetőtörvényszék, mint esküdtbíró. A tárgyaláson Zsitvay Leó kuriai bíró elnökölt, a közvédat pedig dr. Magyar István királyi ügyész képviselte.

Dr. Lengyel Zoltán beadványban arra kérte a bíróságot, hogy napolja el a tárgyalást, mert mint képviselőjelölt kerületében kénytelen tartózkodni és védője Eötvös Károly szintén vidéken van. A bíróság, tekintettel arra, hogy a tárgyalások sorrendjén már bajos változtatni, a kérelmet elutasította, Lengyel a mai tárgyaláson nem jelent meg, mire a kir. ügyész azt indítványozta, hogy a törvényszék rendelje el a vádlott elővezetését.

A bíróság az indítványt elfogadta, elrendelte az elővezetést, amit azonban nem lehetett foganatosítani, mert Lengyel nincs a fővárosban.

Mikor a törvényszék kiküldöttje a bíróságnak jelentést tett, hogy a vádlott nem volt feltalálható, dr. Magyar István királyi ügyész azt indítványozta, hogy helyezték Lengyel előzetes letartóztatásba. A bíróság egyelőre függőben hagyta a döntést.

Port-Arthur átadása.

London, jan. 9. A Reuter-ügynökség jelenti Nogi főhadiszállásáról 5-éről: Port-Arthurban az első napon az átadás után két helyen tűz ütött ki. Stössel tábornok ezért a japán főhadiszállás bocsánatát kérte és kijelentette, hogy az önkéntesek, kik a helyőrség kivonulásakor a városban maradtak, nem voltak elegendő a rend fenntartására. Azt is kérte, hogy a japán csapatok azonnal vonuljanak be.

Suda, jan. 9. Az Oleg, az Izumerud, Dnjeper és Rion nevű orosz cirkálók, valamint a Grosznij, Gromszky és Rezoj nevű torpedónaszádok tegnap délután elindultak Port-Szaidba.

Tokió, jan. 9. A japánok Port-Arthurban hajóraj állomást létesítenek és legközelebb megnyitják a kikötőt a nemzetközi kereskedelemben. A port-arturi flotta most az aknák felszedésével van elfoglalva.

Stösszel leszerelése.

Tokio, január 8. Stösszel és hét más tábornok, valamint négy orosz admirális, ma becsületszavát adta a japán Nogi tábornoknak, hogy többé nem vesznek részt a háboruban.

Hegedüs Béla letartóztatása.

Budapest, január 9. Hegedüs Béla volt képviselő és a Magyar Színház volt igazgatója, a kit hamisítás és csalás miatt letartóztattak, ma jelent meg a soros vizsgálóbíró előtt, a ki ellene a rendőrség által elrendelt előzetes letartóztatást fenntartotta. Hegedüs

éveken át egyike volt a főváros legismertebb szereplő embereinek, akinek szivtelen gonosz tetteiről, elvetemültségéről már régóta beszéltek, de a ki vakmerően felszinen tudta magát tartani, míg most végre eléri a méltó büntetését.

Syveton utóda.

Páris, jan. 9. A mai II. kerületi választáson, mely Syveton halálával vált szükségessé. Bienaime tengernagyot választották meg 6431 szavazattal. Ellenjelöltjére, Betlanra 5165 szavazatot esett.

Elsülyedt gőzhajók.

London, jan. 9. Egy glasgowi gőzös Holyheadnál megütközött egy spanyol gőzessel. Mindkettő elsülyedt, de a legénységeket megmentették.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, január 9.

Buzakinálat mérsékelt, vételkedv gyöngge Lanyha irányzat mellett 8000 métermázsa került forgalomba 10—20 fillérel olcsóbb áron. Egyéb gabonaneműek közül rozs 10 fillérel olcsóbb. — Időderült.

Buza áprilisra	19.80—82.
„ októberre	17.38—34.
Rosz áprilisra	15.50—52.
„ októberre	14.12—08.
Zab áprilisra	12.20—24.
„ októberre	12.34—36.
Tengeri májusra	14.88—90.
Repce májusra	28.40—60.



Cognac

CZUBA-DUROZIER & Cie.

FRANCZIA COGNACGYÁR, PROMONTOR.

Mindenütt kapható.

Külföldi kirendelt: RUDA ÉS BLOCHMANN Budapest

A legjobb arc-**SERAIL-ARCZKENŐCS,**
széplítő szer a

mely az arcot tisztítja, fehériti és bársony puhává teszi.

Minden ártalmas alkatrész nélkül!

Serail-szappan. } Kitűnő toilett szappanok a keñes használatához

Serail-crème. nappali használatra.

Serail-puder. Kiváló finom arcpor három színben, fehér, rózsás és erém 1 doboz ára 1 korona.

Serail-szájviz. A legjobb szájviz.

Kapható: dr. Rothschnek V. Emil, Mihalovics István, Tóth Béla, Füleky Pál, Muraközi László, Balázs Ödön gyógyszerész uraknál, valamint Josa és Jóna urak droguerájában.

Továbbá a készítőnél: **ROZSNYAI MÁTYÁS** gyógyszerész

Aradon, szabadságtér, valamint minden más gyógyszerészben.

Egy tégely ára
1 kor. 40 fillér

Egy kis tégely
ára 70 fillér

Aláírási felhívás.

A Hajdumegyei Népbank mint szövetkezet 1905. január hó 1-én megnyitotta a második évárulatát.

Felhívjuk Debrecen város és vidéke közönségét ezen második évtársulatban való belépésre.

Az általános bizalmat, melyet úgy a tőkegyűjtő, mint a hitelt igénylő közönség intézetünkbe helyezett, leginkább bizonyítja azon körülmény, hogy dacára rövid egy esztendei fennállásának tagjai száma máris meghaladja a 800-at, kik 4500 törzsbetétre több mint 120000 koronát fizettek eddig be, mely összeg az évtársulatok tartamát véve alapul, 600.000 korona törzsbetét tőkének felel meg.

Egytörzsbetétre hetenként öt éven át 50 fillér (25 kr.) fizetendő. Az így összegyűlt törzstőke várható haszoneredménye, mely mint már eddig megállapítható

6 százalékos kamatozásnak felel meg, a tagok zövétt törzsbetéteik arányában lesz felosztandó.

A szövetkezet tagjai olcsó és könnyen visszafizethető kölcsönöket élvezhetnek és pedig előlegképen befizetésük része erejéig, megfelelő kezések jóllátása mellett, továbbá arany-ezüst nemű és értékpapír zálogra, végül elzálogra.

A kölcsönök kamatali úgy mint eddig, a törzsbetétekkel együtt hetenként is fizethetők és emellett jövőre a közönség kényelmére újabb előnyös újításokat hozunk be.

A második évtársulatba belépő tag hitelt már most igényt tarthat.

Jelentkezések a második évtársulatba való belépés iránt az intézet helyiségében (Piac-u. 26, sz. főtözsde épületében) bár mely nap délelőtti úgy mint délután eszközölhetők.

Debrecen, 1905, január hó.

Dr. Révy Nándor
jogtanácsos

Dr. Brukner Ernő,
elnök.

M. Á. Vasutak menetrendje

1904. október hó 1-től.

Debrecenből indul:

Budapest felé (vegyesvonat) —	d. e.	3	30
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4	16
Budapest felé (gyorsvonat) —	regg.	8	57
Budapest—Nagyvárad felé —	d. u.	12	07
Budapest—Nagyvárad felé —	este	10	31
P.-Ladány—Nagyv. mind. kedd	d. e.	11	12
Csak P.-Ladányig — — —	este	8	10
Csak P.-Ladányig motor menet	regg.	5	08
Szatmár—M.-Sziget felé — —	d. u.	3	56
Csak Szatmár (gyorsvonat) —	d. u.	6	51
Csak Szatmár teher v. sz. sz.	este	7	56
Szatmár—M.-Sziget felé — —	éjjel	2	50
Szatmár—M.-Sziget f. (gyorsv.)	d. u.	12	27
Csak Szatmár — — — — —	reggel	5	10
Miskolc—Kassa felé — — —	reggel	8	13
Miskolc—Kassa felé — — —	este	6	56
Szerencs—S.-A.-Ujhely Kassa f.	d. u.	4	11
Csak Nyiregyházi — — — —	d. u.	12	19
m. á. vasutól — — — — —	reggel	5	35
vásártérrel — — — — —	reggel	5	44
m. á. vasutól — — — — —	reggel	8	09
vásártérrel — — — — —	reggel	8	16
H.-Böszörmény m. á. vasutól — — —	d. e.	11	07
vásártérrel — — — — —	d. e.	11	16
B.-Sz.-Mihály m. á. vasutól — — —	d. u.	4	25
vásártérrel — — — — —	d. u.	4	38
felé m. á. vasutól — — — — —	d. u.	12	11
vásártérrel — — — — —	d. u.	12	12
m. á. vasutól — — — — —	este	6	46
vásártérrel — — — — —	este	6	6
F.-Abony felé m. á. vasutól — —	reggel	4	35
F.-Abony felé vásártérrel — —	reggel	4	36
O.-Köcs—Polgár felé m. á. v.-tól	d. u.	4	56
O.-Köcs—Polgár felé vásártérrel	d. u.	4	06
Devecske—N.-Léta felé — — —	reggel	9	23
Devecske—N.-Léta felé — — —	d. u.	4	35
			31
Budapestre érkezik:			
A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1	
A déli 12 ó. 07 p.-kor ind. sz. v.	este	6	50
Az este 10 ó. 31 p.-kor ind. sz. v.	reggel	5	40
A d. u. 4 ó. 16 p.-kor ind. gy. v.	este	9	45
			35
Bpestől Debrecenbe indul:			
A d. u. 12 ó. 06 p.-kor érk. gy. v.	reggel	7	
A d. u. 3 ó. 29 p.-kor érk. sz. v.	reggel	9	25
Az este 6 ó. 41 p.-kor érk. gy. v.	d. u.	2	—
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	7	—
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	9	05
(P.-Ladányig gy. v. át:zállással)	este	9	15
Debrecenbe érkezik:			
Budapest felől (személyvonat)	d. u.	2	29
Budapest—Nagyvárad felől gy. v.	este	6	41
Budapest—N.-várad felől — —	éjjel	2	24
Budapest—Nagyvárad felől — —	d. u.	2	15
Csak P.-Ladánytól — — — — —	reggel	2	15
Csak P.-Ladánytól — — — — —	reggel	5	40
Csak Szatmár felől — — — — —	reggel	8	46
Szatmár—M.-Szigetről — — —	d. e.	4	37
Csak M.-Szigetről (gyorsvonat)	d. u.	11	55
Csak M.-Szigetről — — — — —	este	3	31
Szatmár felől — — — — —	este	10	40
Csak Szatmárról — — — — —	reggel	6	30
Kassa—Miskolc felől — — — —	d. e.	8	31
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs	este	11	50
Csak Nyiregyházi — — — — —	d. u.	7	48
Kassa—Miskolc felől — — — —	reggel	3	32
vásártérre — — — — —	reggel	7	40
mávasúthoz — — — — —	d. e.	7	22
vásártérre — — — — —	este	11	06
mávasúthoz — — — — —	este	11	12
H.-Böszörmény vásártérre — — —	este	6	51
vásártérre — — — — —	este	6	57
felől vásártérre — — — — —	d. u.	9	46
mávasúthoz — — — — —	d. u.	8	52
vásártérre — — — — —	d. u.	1	28
mávasúthoz — — — — —	d. u.	3	34
F.-Abony felől vásártérre — —	d. u.	3	35
F.-Abony felől mávasúthoz — —	d. u.	5	45
O.-Köcs—Polgár felől vás. térre	reggel	5	44
O.-Köcs—Polgár felől máv.-hoz	reggel	7	54
Devecske—Nagy-Léta felől — —	reggel	7	15
Devecske—Nagy-Léta felől — —	d. u.	7	13

Első kézből a gyárban vásárol Ön olcsón legjobban:
Első magyar villamos erőre berendezett hangszergyárban.

STOWASSER J.

királyi udvari hangszergyáros, hadsereg-szállító, a Rákóczi javított árogozó és hangfokozó gerenda feltalálója.

BUDAPEST, II., LANCHID-U. 5. SZ.

Ajánlja saját gyárában készült, általánosan elismert különleges cialitás) fa-, réz-, fuvó és vonós hangszereit, cimbalmokat, stb.

Legnagyobb raktár és gyár.

Hegedük. 3.—, 4.—, 5.—, 6.—, forinttól feljebb legjobb felszereléssel.

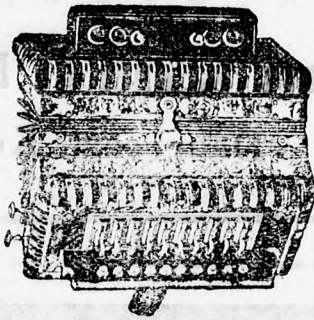
Hangfokozó gerenda mely által bármely hegedű vagy gordonka sokkal jobb, erősebb és lágyab hangot nyer (biztos siker); hegedűbe javítás 4—frt.

TÁROGATÓ.

rózsafából, ujezüst billentyűvel és iskolával, 30—frttól feljebb Harmoniumok világhírű legjobb gyártmány 65.—frttól feljebb

Zenekarok teljes felszerelése, előnyös feltételek mellett jutányos árban, elismert jó minőség, a hadsereg és a legtöbb katona zenekaroknak szállítója vagyok.

Harmonikák, legjobb, erős elpusztíthatatlan hangokkal, 2 50- 3.—, 4.—, 5.—forinttól feljebb. különleges acél hanghangversenyharmonikák, saját minták.



Javítások az összes hangszereken, különleges szakszere pontos-sággal, jutányos árban eszközöltenek.

Készítjük minden egyes hangszertől.

Kivitel nagyban és kicsinyben

Arjegyzék minden hangszerről kívánatra ingyen és bűntudattal küldetnek.



Meghívás.

A hajdunánási takarékpénztár részvényesei az 1905 év Január hó 29-én d. e. 10 órakor az intézet helyiségében

tartandó

évi rendes közgyűlésre

tisztelettel meghívotnak

A közgyűlés tárgyai:

1. Igazgatói jelentés az 1904 év üzleti eredményéről.
2. Az 1904 évi zárszámadás és mérleg valamint az évi nyereség mikénti felosztására vonatkozó igazgatósági javaslat elbírálása s ennek kapcsán a felügyelő bizottságnak és a nagyválasztmány kiküldötteinek jelentése a zárszámadás és mérleg megvizsgálásáról, valamint a nagyválasztmánynak a jótékony célra fordítandó 1% ra és az osztalékra vonatkozó javaslata és ezek után a felmentvény megadása az igazgatóság felügyelő bizottság és tisztviselők részére.
3. A nagy és igazgató választmány kilépő tagjai helyett új tagok választása.
4. Esetleges indítványok.

Hajdunánás 1905 Január 8,

Csohány László
elnök.

DONOGAN és SOMOSSY

Debrecen Kistemplom
bazar.

Báli idényre

== Selymek ==

Victoria, Meszaliné
Laisienne.

Selyem batizst minden
szinben.

Mittelbach-féle

likör-kompozíció



Finom likörök házilegi készítéséhez Alfvate Anisette, Eenediktiner, Cacao Chartreuse, Curacao, Kömény, Császárkörte, Marasquin Rittmeister, Vanília, Allach, Rostopsin ugyanint rum, cognac szilvium — minden üvegehez egy pontos recept van. Eg kompozíció 1 liter elkészítéséhez 80 fillérbe kerül, a szétküldés 90 fillér bekiüldése után bérmentve történik. Egyedül beszerzési forrása a valódi kompozícióknak.

Melittach S. gyógyszerész, Zágráb 9.

Legolesőbb és legjobb szőlőoltványok

Kitűnő forradás! Kitűnő forradás!



Kitűnő forradás! Kitűnő forradás!

Riparia portalison Rizling, Furmint, Rakszló, Kövidinka, Szlankamenka Burgundi, Kadarka, Muskotájok, chasslák stb. stb. fajokból.

RENARD JÁNOS-nál, Nagyősz (Torontálmegye).

Arjegyzék ingyen

Csász. és kir.



udvari szállító.

Fernolendit

A világon legjobb lábbeli fényesítő és fényerém mindenféle világos és feke bőrmek részére, mely kiváló szép fényt és tartósságot ad a bőrnek. Elhasznált pezsótes, sárga vagy barna bőrnek a Lyosin egészen új fényt ad.

Alapított 1882. Gyári raktár Budapest V. Lipót-körút 24. (Briefadresse Wien III Wasche kaufen Sien nur Brunn enseife Mindenütt kapható)

Ugy tényleges, mint

Tartalékos tiszték

a legegészségesebben és szabályszerűen a legjobb ki vitellen szereltek fel.

Prelovsky András

elsőrangú katonai és Polgári szabó üzletében

Debrecen, Kossuth-utca 4.

A virágkedvelő közönség figyelmébe.

Van szerencsén a. n. é. virágkedvelő közönség becses tudomására hozni hogy virág üzletemben egy új virágkötőt szerződtettem, ki bel és külföldi nagyvárosok elsőrangú virág termében volt alkalmazva. Legmodernebb koszorukat, virágcsokrokat oly művészettel és gyorsan állít elő, hogy virág termében bármilyen nagy és finom megrendelést felvállalhatok. Főörekvésen odairányul, hogy nem kimélve semmi áldozatot, üzletemet a legelső fővárosi virágüzletek színvonalára emeljen és nagyra becsült vevőimnek alkalmat nyujtsak arra, hogy finoman készült csokrokat kaphasson.

Paczelt János.

műkertész.

Vidéki megrendeléseket pontosan teljesítünk és a csomagolására kiváló gond fordítatik, legszolidabb és legolesőbb árak mellett.